

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 27 de setembre del 2019

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Albert ANDRÉS PEREIRA, que ho és del Tribunal Superior de Justícia, i els magistrats Sr. Vincent ANIÈRE i del Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Prèvia petició de citació del 09-07-2014, per escrit del 18-09-2014, la representació processal del Sr. J.F.C.va presentar demanda civil en reclamació dels danys i perjudicis soferts com a conseqüència de l'incendi del xalet de la seva propietat ubicat a Sant Julià de Lòria ocorregut el 28-01-2011, en contra de la companyia AS,SA, asseguradora del Govern d'Andorra.

II.- La representació processal de la companyia demandada va formular una excepció de cosa jutjada, així com, una excepció de prescripció, i subsidiàriament sobre el fons va sol·licitar la desestimació de la demanda.

III.- Les parts van replicar i duplicar, mantenint les seves posicions, i després de la pràctica de les proves van presentar els seus escrits de conclusions, essent precisat que la part agent va quantificar el total de les seves reclamacions en 403.784,44.-euros.

IV.- Per Sentència del 14 de desembre del 2018, el Tribunal de Batlles va decidir estimar l'excepció de cosa jutjada formulada per la companyia AS, SA i desestimar íntegrament la demanda formulada pel Sr. J.F.C. contra la mateixa, imposant al Sr. C les costes processals causades a la demandada, inclosos honoraris d'advocat i de procuradora.

V.- Contra aquesta resolució formulà recurs d'apel·lació la representació processal del Sr. J.F.C. demanant la seva revocació i que es dictes una retornant els autes a la Batllia per tal que els jutgi sobre el fons, sense especial condemna en costes.

La representació de la companyia AS,SA, demana la confirmació de la sentència i la imposició de les costes a la part recurrent.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- No es discuteix que en data 28-01-2011, el Xalet propietat del demandant va patir les conseqüències d'un incendi.

En data 04-04-2012, el Sr. C va presentar una demanda en reclamació administrativa en contra del Govern d'Andorra, i en data 25-07-2013 la Sala administrativa d'aquest Tribunal superior, considerant que havia existit una falta de servei per part del Servei de bombers, va estimar parcialment el recurs d'apel·lació del Sr. C i va condemnar al GOVERN a satisfer-li l'import de 50.000.-euros en reparació dels perjudicis soferts arran de l'incendi d'autes, import satisfet pel Govern.

És en aquestes condicions que el Sr. C ha introduït el present plet civil al juliol del 2014.

Però el tribunal d'instància ha considerat que es donaven els requisits de l'excepció de cosa jutjada en relació a la sentència administrativa del 2013.

II.- L'apel·lant no accepta aquesta conclusió i argumenta en resumit que els conceptes reclamats en el present procediment no són els mateixos pels quals es va reclamar en el procediment administratiu i que per tant no existeix duplicitat i no pot haver cosa jutjada.

Argumenta que quan va formular la reclamació feta al Govern i reproduïda en la demanda presentada a la secció administrativa de la Batllia es trobava en una situació personal caòtica per les conseqüències de l'incendi i no havia determinat tots els béns cremats, i que els objectes malmesos pels quals demana ara la indemnització no són els mateixos sinó que són només complementaris; que després del pagament de l'import de 50.000.-euros concedit pel Tribunal s'havia reservat el dret de reclamar pels béns malmesos per l'incendi, i que la reclamació per pèrdua de la qualitat de vida és diferent de la referent al cost d'un lloguer mensual durant el temps de reconstrucció del xalet.

Afegeix que la sentència administrativa es va centrar més sobre la qüestió de la causa de l'incendi que sobre la qüestió de la indemnització.

III.- S'ha de recordar que per admetre que la força de cosa jutjada d'una decisió exclou tot procés posterior, es necessita constatar la triple identitat, subjectiva (els processos s'han de dur a terme entre les mateixes parts en la mateixa qualitat però poc importa la posició processal de demandant o defenent que ostenten en els procediments respectius), objectiva (les pretensions que formen l'objecte de cada procés han ser idèntiques) i de *causa petendi* (el fonament de les accions entaulades ha de ser el mateix).

Vam recordar en varies ocasions que l'excepció de cosa jutjada té dos aspectes, un és negatiu puix impedeix que un mateix procés es torni a seguir entre unes mateixes parts, i l'altre és positiu o prejudicial, fent que el contingut de la sentència ferma vincula als tribunals que coneixen de plets posteriors respecte dels que el primer resulta prejudicial, de manera que han d'adoptar aquell contingut com a fet no qüestionable a l'hora de dictar sentència.

Recentment, vam sintetitzar i precisar que (TSJC 190/17 del 27-3-2018):

“Pel que fa a l'excepció de cosa jutjada, cal posar de relleu que la cosa jutjada fa referència al cúmul d'efectes processals que produeix un judici finalitzat per sentència ferma, dirigits a garantir que l'objecte litigiós es manté definitivament resolt en els termes establerts a l'esmentada sentència. En efecte, el procés no pot tenir una duració il·limitada, sinó que arriba un moment en el que una elemental exigència de seguretat jurídica exigeix que finalitzi amb una resolució que resolgui el conflicte jurídic plantejat al tribunal, de manera que aquest passi a ser cosa jutjada. Així doncs, una vegada aquesta resolució ha adquirit fermesa, la cosa jutjada compleix la funció de garantir, de cara al futur, la intangibilitat i el respecte de la solució assolida, per la qual cosa aquesta institució processal protegeix, en definitiva, l'eficàcia de la sentència ferma. Aquesta institució processal genera dos blocs d'efectes: una eficàcia ad intra, en el propi litigi finalitzat, i una eficàcia ad extra, en processos posteriors. Efectivament, per una banda, la cosa jutjada posa punt final al procés que la genera, evitant la seva continuació en la mateixa o diferents instàncies o graus de jurisdicció. Aquest efecte, que s'aconsegueix mitjançant la fermesa de la sentència anteriorment al·ludida, es denomina cosa jutjada formal. Per altra banda, la cosa jutjada manifesta la seva eficàcia en processos pendents amb posterioritat a la data de la fermesa de la sentència, bé excloent-los si són idèntics, bé determinant algun dels elements que fonamenten o prejuten la sentència que s'ha de dictar en els mateixos si són connexes.

Així doncs, podem concloure que la finalitat de la cosa jutjada és la protecció de la seguretat jurídica. Allò que ja s'ha discutit i jutjat una vegada no pot tornar a ser-ho en un altre procediment.”

No es discuteix en el present cas que existeix identitat de parts i també de causa de reclamar.

La qüestió plantejada és la de la identitat d'objecte.

Al respecte, el tribunal ha jutjat que existia aquesta identitat d'objecte tota vegada que els danys i perjudicis reclamats són, en ambdós casos, aquells derivats del mateix incendi i que no existeix cap justificació al fet que el Sr. C no realitzés la seva reclamació en el primer judici.

IV.- En relació a l'objecte d'una demanda, vàrem motivar (TSJC 224/12 del 25-02-2013) que :

“l'objecte del procés s'identifica amb la pretensió o pretensions exercitades i sobre les quals versa la controvèrsia judicial.”

I afegiem :

“Per a determinar si el petitum i, per tant, l'objecte de l'anterior procés i aquest són el mateix no s'ha d'estar a la qualificació jurídica de la pretensió per la part agent, la qual cosa li permetria fàcilment evitar l'escull de la cosa jutjada, sinó que s'ha d'analitzar la veritable natura de la pretensió esgrimida.”.

En el nostre cas, la part agent demana una indemnització de les conseqüències de la falta de servei reconeguda per la sentència pronunciada per la sala administrativa d'aquest Tribunal superior en data 25-07-2013, però invocant ara com a fonament la *lex aquilia* que trobaria aplicació pel fet d'existir una falta d'imprudència imputable al servei de bombers d'Andorra, i sostenint que el que reclama en el marc del present procediment civil no fou reclamat en el procediment administratiu.

Més precisament, reclama ara :

- El preu de tots els mobles, **ensems** (cortines i elements de decoració i efectes i objectes) i roba personal i d'esport que es trobaven a les habitacions dels seus fills,
- el preu de tots els mobles i eines, **ensems**, efectes, objectes i elements de decoració que es trobaven o que foren transportats/desplaçats a la planta baixa,
- el preu de la instal·lació i de les màquines de caldejament i d'ambient del Xalet
- el preu del mobiliari de fusta de la terrassa,
- una indemnització en compensació per la pèrdua de la seva qualitat de vida fins a la data en la qual acabi la reconstrucció del xalet,
- l'import corresponent als honoraris del pèrit al qual ha hagut de recórrer per fer valer els seus drets en els diferents processos
- les costes.

En el marc del procediment administratiu demanava la indemnització en relació al contingut del xalet (mobles, vestimenta i altres estris personals) així com els perjudicis a ell causats per no poder viure en el bé de la seva propietat, i més precisament :

- a) 277.158 € pels béns cremats trobant-se a l'entrada, els lavabos, la cuina, el menjador, el saló, les mezzanines, la habitació principal i el despatx,
- b) 30.000 € per la destrucció del seu ordinador portàtil que contenia un llibre en preparació,
- c) 100.000 € de perjudici moral pel fet de no poder viure a casa seva, la pèrdua de records i joguets dels fills, el temps esmerçat en consultes i preocupacions,
- d) 600 € mensuals a comptar de juliol de 2011 en concepte de lloguer d'un pis,
- e) el preu d'una pintura de Michelangelo, d'una altra d'un pintor desconegut i d'una icona religiosa antiga,
- f) les costes judicials i extrajudicials.

Així les coses, no es pot considerar amb la part agent i ara recurrent que es tractaria ara d'estatuir sobre unes pretensions només complementàries en relació a les que foren sotmeses a la jurisdicció administrativa. En efecte, es pot observar que sí existeix certa variació entre els béns pels quals es demana una indemnització i també en la denominació dels perjudicis, es tracta dels mateixos danys que foren objecte del procediment administratiu, és a dir els danys provocats per l'incendi del 28-01-2011, i el resultat recercat pel demandant és el mateix, sia la seva indemnització.

Al respecte, cal precisar que no és cert que la sentència administrativa es va centrar més sobre la qüestió de la causa de l'incendi que sobre la qüestió de la indemnització, ja que un cop determinada l'existència d'una falta de servei, sí que va resoldre íntegrament la qüestió de la indemnització dels perjudicis provocats per aquest darrera.

És important ressaltar que la resolució de la sala administrativa es va pronunciar sobre les pretensions indemnitzatòries del Sr. C constatant la manca de prova dels perjudicis invocats. En aquest sentit, indicava la Sentència que els punts b i c no es podien rescabalar per manca de prova mínimament fefaent de la seva existència i del valor respectiu, que les despeses de real·lotjament tampoc es podien acceptar perquè enlloc s'acreditava el pagament de cap renda, i perquè les dues pintures i la icona no estaven valorades enlloc.

Tanmateix, tenint en compte que no s'acostuma a guardar ni les fotografies ni els tiquets de compra, sobretot quan es tracta d'objectes de la vida corrent, i compte tingut que les fotos del menjador del xalet posaven en evidència un nivell d'equipament almenys mitjà que s'havia de fer extensiu a les demés dependències, la Sala administrativa va fixar de manera forfetària la indemnització en l'import de 50.000 €.

Ara bé, no pot l'agent que va presentar una demanda en contra del Govern per obtenir la reparació dels perjudicis que va sofrir com a conseqüència de l'incendi d'Autes i que ha vist resoldre la seva petició de manera definitiva, tornar a demanar per la via civil en contra de l'asseguradora del mateix Govern la reparació dels perjudicis que ja existien al moment de presentar la primera demanda i pels quals ja ha sol·licitat o hauria pogut sol·licitar una indemnització.

Sobre aquest darrer punt, tot i l'argument de l'apel·lant segons el qual es trobava en situació personal difícil al moment de presentar la primera demanda, constatem que no existeix cap justificació objectiva al fet que no va demanar al 2012 la reparació de tots els perjudicis pels quals pretén ara obtenir una indemnització.

Finalment, el fet invocat que després d'haver cobrat l'import de 50.000.- euros en concepte d'indemnització es va reservar el dret de reclamar pels béns malmesos per l'incendi no canvia aquesta realitat processal, quan és al moment de presentar la primera demanda que havia de reclamar per aquests béns.

V.- L'altre aspecte del recurs és relatiu a la qüestió de la prescripció de l'acció extracontractual i la part apel·lant sosté que, malgrat l'afirmació no motivada del tribunal, no ha transcorregut el termini d'un any entre la sentència administrativa i la presentació de la demanda.

És cert que el tribunal d'instància ha volgut motivar a títol complementari, que essent els *dies a quo* el de la data del sinistre, sense que s'acreditin a més danys continuats i, al no existir cap causa d'interrupció de la prescripció, l'acció era prescrita.

Però, a partir del moment on havia estimat la primera i principal excepció, que és la de cosa jutjada, la qual impedeix l'examen de la demanda per haver estat la mateixa resolta per una decisió anterior, no podia el tribunal entrar a analitzar l'excepció en relació a la prescripció.

Així les coses, i atesa la confirmació de l'excepció de cosa jutjada, tampoc pot aquesta Sala entrar en l'examen de l'excepció de prescripció.

VI.- La desestimació del recurs comporta la imposició de les costes de segona instància al recurrent vençut.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs de la representació processal del Sr. J.F.C. contra la sentència del tribunal de Batlles del 14-12-2018 que confirmem íntegrament, imposant al Sr. J.F.C. les costes de segona instància.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-